

1. સાબિત કરો કે, $\cos\left(\frac{\pi}{4} - x\right) \cos\left(\frac{\pi}{4} - y\right) - \sin\left(\frac{\pi}{4} - x\right) \sin\left(\frac{\pi}{4} - y\right) = \sin(x + y)$

➡ ડા.બી. = $\cos\left(\frac{\pi}{4} - x\right) \cos\left(\frac{\pi}{4} - y\right) - \sin\left(\frac{\pi}{4} - x\right) \sin\left(\frac{\pi}{4} - y\right)$

$$= \cos\left[\left(\frac{\pi}{4} - x\right) + \left(\frac{\pi}{4} - y\right)\right]$$

$$(\because \cos A \cos B - \sin A \sin B = \cos(A + B))$$

$$= \cos\left(\frac{\pi}{4} - x + \frac{\pi}{4} - y\right)$$

$$= \cos\left[\frac{\pi}{2} - (x + y)\right]$$

$$= \sin(x + y) \quad \left(\because \cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) = \sin \theta\right)$$

$$= \text{જા.બી.}$$

2. સાબિત કરો કે, $\frac{\tan\left(\frac{\pi}{4} + x\right)}{\tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right)} = \left(\frac{1 + \tan x}{1 - \tan x}\right)^2$

➡ ડા.બી. = $\frac{\tan\left(\frac{\pi}{4} + x\right)}{\tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right)}$

$$= \frac{\tan \frac{\pi}{4} + \tan x}{1 - \tan \frac{\pi}{4} \cdot \tan x} \times \frac{1 + \tan \frac{\pi}{4} \cdot \tan x}{\tan \frac{\pi}{4} - \tan x} \quad \left(\because \tan(A \pm B) = \frac{\tan A \pm \tan B}{1 \mp \tan A \tan B}\right)$$

$$= \frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} \times \frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} \quad \left(\because \tan \frac{\pi}{4} = 1\right)$$

$$= \frac{(1 + \tan x)^2}{(1 - \tan x)^2}$$

$$= \left(\frac{1 + \tan x}{1 - \tan x}\right)^2$$

3. સાબિત કરો કે, $\frac{\cos(\pi + x) \cos(-x)}{\sin(\pi - x) \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right)} = \cot^2 x$

➡ ડા.બી. = $\frac{\cos(\pi + x) \cos(-x)}{\sin(\pi - x) \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right)}$

$$(\because \cos \text{ યુગ્મ વિધેય છે.})$$

$$= \frac{-\cos x \cdot \cos x}{\sin x \cdot (-\sin x)}$$

$$= \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x}$$

$$= \cot^2 x$$

4. સાબિત કરો કે, $\sin(n + 1) x \sin(n + 2) x + \cos(n + 1) x \cos(n + 2) x = \cos x$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow \text{ડા.બી.} &= \sin(n+1)x \sin(n+2)x + \\
 &\cos(n+1)x \cos(n+2)x \\
 &= \cos[(n+1)x - (n+2)x] \\
 (\because \cos A \cos B + \sin A \sin B &= \cos(A-B)) \\
 &= \cos[nx + x - nx - 2x] \\
 &= \cos(-x) \\
 &= \cos x \quad (\because \cos \text{ યુગ્મ વિધેય છે.})
 \end{aligned}$$

5. સાબિત કરો કે, $\sin^2 6x - \sin^2 4x = \sin 2x \sin 10x$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow \text{ડા.બી.} &= \sin^2 6x - \sin^2 4x \\
 \sin^2 A - \sin^2 B &= \sin(A+B) \sin(A-B) \text{ નો ઉપયોગ કરતાં,} \\
 \text{ડા.બી.} &= \sin^2 6x - \sin^2 4x \\
 &= \sin(6x+4x) \sin(6x-4x) \\
 &= \sin 10x \cdot \sin 2x \\
 &= \sin 2x \cdot \sin 10x \\
 &= \text{જ.બી.}
 \end{aligned}$$

6. સાબિત કરો કે, $\frac{\sin x + \sin 3x}{\cos x + \cos 3x} = \tan 2x$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow \text{ડા.બી.} &= \frac{\sin x + \sin 3x}{\cos x + \cos 3x} \\
 &= \frac{2\sin\left(\frac{x+3x}{2}\right) \cos\left(\frac{x-3x}{2}\right)}{2\cos\left(\frac{x+3x}{2}\right) \cos\left(\frac{x-3x}{2}\right)} \\
 &= \frac{\sin 2x \cdot \cos(-x)}{\cos 2x \cdot \cos(-x)} \\
 &= \tan 2x
 \end{aligned}$$

7. સાબિત કરો કે, $\frac{\sin x - \sin 3x}{\sin^2 x - \cos^2 x} = 2\sin x$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow \text{ડા.બી.} &= \frac{\sin x - \sin 3x}{\sin^2 x - \cos^2 x} \\
 &= \frac{-(\sin 3x - \sin x)}{-(\cos^2 x - \sin^2 x)} \\
 &= \frac{\sin 3x - \sin x}{\cos^2 x - \sin^2 x} \\
 &= \frac{2\cos\left(\frac{3x+x}{2}\right) \sin\left(\frac{3x-x}{2}\right)}{\cos(x+x) \cdot \cos(x-x)} \\
 &= \frac{2\cos 2x \cdot \sin x}{\cos 2x \cdot \cos 0} \\
 &= 2\sin x \quad (\because \cos 0 = 1)
 \end{aligned}$$

8. સાબિત કરો કે, $\frac{\sin 5x + \sin 3x}{\cos 5x + \cos 3x} = \tan 4x$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow \text{ડા.બી.} &= \frac{\sin 5x + \sin 3x}{\cos 5x + \cos 3x} \\
 &= \frac{2\sin\left(\frac{5x+3x}{2}\right) \cos\left(\frac{5x-3x}{2}\right)}{2\cos\left(\frac{5x+3x}{2}\right) \cos\left(\frac{5x-3x}{2}\right)}
 \end{aligned}$$

$$= \frac{\sin 4x \cos x}{\cos 4x \cos x}$$

$$= \tan(4x)$$

$$= \text{જ.બ.}$$

9. સાબિત કરો કે, $\frac{\sin x - \sin y}{\cos x + \cos y} = \tan \frac{x - y}{2}$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \text{જ.બ.} &= \frac{\sin x - \sin y}{\cos x + \cos y} \\ &= \frac{2 \cos\left(\frac{x+y}{2}\right) \sin\left(\frac{x-y}{2}\right)}{2 \cos\left(\frac{x+y}{2}\right) \cos\left(\frac{x-y}{2}\right)} \\ &= \frac{\sin\left(\frac{x-y}{2}\right)}{\cos\left(\frac{x-y}{2}\right)} \\ &= \tan\left(\frac{x-y}{2}\right) = \text{જ.બ.} \end{aligned}$$

10. સાબિત કરો કે, $\cot x \cot 2x - \cot 2x \cot 3x - \cot 3x \cot x = 1$

$$\begin{aligned} \Rightarrow 3x &= 2x + x \\ \therefore \cot 3x &= \cot (2x + x) \\ \therefore \cot 3x &= \frac{\cot 2x \cdot \cot x - 1}{\cot 2x + \cot x} \\ \therefore \cot 2x \cdot \cot 3x + \cot 3x \cdot \cot x &= \cot 2x \cdot \cot x - 1 \\ \therefore \cot x \cdot \cot 2x - \cot 2x \cdot \cot 3x - \cot 3x \cdot \cot x &= 1 \end{aligned}$$

11. સાબિત કરો કે : $\sin^2 \frac{\pi}{6} + \cos^2 \frac{\pi}{3} - \tan^2 \frac{\pi}{4} = -\frac{1}{2}$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \text{જ.બ.} &= \sin^2 \frac{\pi}{6} + \cos^2 \frac{\pi}{3} - \tan^2 \frac{\pi}{4} \\ &= \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 - (1)^2 \\ &= \frac{1}{4} + \frac{1}{4} - 1 \\ &= \frac{1}{2} - 1 \\ &= -\frac{1}{2} \\ &= \text{જ.બ.} \end{aligned}$$

12. સાબિત કરો કે : $2 \sin^2 \frac{\pi}{6} + \operatorname{cosec}^2 \frac{7\pi}{6} \cos^2 \frac{\pi}{3} = \frac{3}{2}$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \text{જ.બ.} &= 2 \sin^2 \frac{\pi}{6} + \operatorname{cosec}^2 \frac{7\pi}{6} \cos^2 \frac{\pi}{3} \\ &= 2 \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \operatorname{cosec}^2 \left(\pi + \frac{\pi}{6}\right) \left(\frac{1}{2}\right)^2 \\ &= \frac{1}{2} + \operatorname{cosec}^2 \frac{\pi}{6} \left(\frac{1}{4}\right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{2} + (2)^2 \left(\frac{1}{4} \right) \\
&= \frac{1}{2} + 1 \\
&= \frac{3}{2} = \text{જ.બી.}
\end{aligned}$$

13. સાબિત કરો કે : $\cot^2 \frac{\pi}{6} + \operatorname{cosec} \frac{5\pi}{6} + 3 \tan^2 \frac{\pi}{6} = 6$

➡ જ.બી. = $\cot^2 \frac{\pi}{6} + \operatorname{cosec} \frac{5\pi}{6} + 3 \tan^2 \frac{\pi}{6}$

$$\begin{aligned}
&= (\sqrt{3})^2 + \operatorname{cosec} \left(\pi - \frac{\pi}{6} \right) + 3 \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right)^2 \\
&= 3 + \operatorname{cosec} \frac{\pi}{6} + 3 \left(\frac{1}{3} \right) \\
&= 3 + 2 + 1 \\
&= 6 \\
&= \text{જ.બી.}
\end{aligned}$$

14. સાબિત કરો કે : $2 \sin^2 \frac{3\pi}{4} + 2 \cos^2 \frac{\pi}{4} + 2 \sec^2 \frac{\pi}{3} = 10$

➡ જ.બી. = $2 \sin^2 \frac{3\pi}{4} + 2 \cos^2 \frac{\pi}{4} + 2 \sec^2 \frac{\pi}{3}$

$$\begin{aligned}
&= 2 \sin^2 \left(\pi - \frac{\pi}{4} \right) + 2 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right)^2 + 2(2)^2 \\
&= 2 \sin^2 \frac{\pi}{4} + 2 \left(\frac{1}{2} \right) + 2(4) \\
&= 2 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right)^2 + 1 + 8 \\
&= 1 + 1 + 8 \\
&= 10 = \text{જ.બી.}
\end{aligned}$$

15. કિંમત શોધો : $\sin 75^\circ$

➡ $\sin 75^\circ = \sin (30^\circ + 45^\circ)$

હવે $\sin (x + y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$

$x = 30^\circ$, $y = 45^\circ$ ઘડી સૂત્રનો ઉપયોગ કરતાં,

$$\begin{aligned}
\sin 75^\circ &= \sin (30^\circ + 45^\circ) \\
&= \sin 30^\circ \cos 45^\circ + \cos 30^\circ \sin 45^\circ \\
&= \left(\frac{1}{2} \right) \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right) + \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \right) \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right) \\
&= \frac{1}{2\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{2}} \\
&= \frac{1 + \sqrt{3}}{2\sqrt{2}}
\end{aligned}$$

16. કિંમત શોધો : $\tan 15^\circ$

➡ $\tan (x - y) = \frac{\tan x - \tan y}{1 + \tan x \tan y}$

સૂત્રમાં $x = 45^\circ$ તથા $y = 30^\circ$ લેતાં,

$$\begin{aligned}
\tan 15^\circ &= \tan (45^\circ - 30^\circ) \\
&= \frac{\tan 45^\circ - \tan 30^\circ}{1 + \tan 45^\circ \tan 30^\circ}
\end{aligned}$$

$$= \frac{1 - \frac{1}{\sqrt{3}}}{1 + \frac{1}{\sqrt{3}}} = \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3} + 1}$$

$$\tan 15^\circ = \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3} + 1} \times \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3} - 1}$$

$$= \frac{(\sqrt{3} - 1)^2}{(\sqrt{3})^2 - (1)^2}$$

$$= \frac{3 - 2\sqrt{3} + 1}{3 - 1}$$

$$= \frac{4 - 2\sqrt{3}}{2}$$

$$= \frac{2(2 - \sqrt{3})}{2}$$

$$= 2 - \sqrt{3}$$

17. કિંમત શોધો : $\sec 105^\circ$

જવાબ $\frac{2\sqrt{2}}{1 - \sqrt{3}}$

18. કિંમત શોધો : $\sin 15^\circ$

જવાબ $\frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}$

19. કિંમત શોધો : $\tan 75^\circ$

જવાબ $2 + \sqrt{3}$

20. સાબિત કરો કે, $\tan \frac{11\pi}{3} - 2\sin \frac{4\pi}{6} - \frac{3}{4} \operatorname{cosec}^2 \frac{\pi}{4} + 4\cos^2 \frac{17\pi}{6} = \frac{3 - 4\sqrt{3}}{2}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

21. કિંમત શોધો : $\cos 75^\circ$

જવાબ $\frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}$

22. સાબિત કરો કે, $3\sin \frac{\pi}{6} \sec \frac{\pi}{3} - 4\sin \frac{5\pi}{6} \cot \frac{\pi}{4} = 1$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

23. સાબિત કરો કે, $\sin(40^\circ + \theta) \cos(10^\circ + \theta) - \cos(40^\circ + \theta) \sin(10^\circ + \theta) = \frac{1}{2}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

24. સાબિત કરો કે, $\cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) \cos(2\pi + x) \left[\cot\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) + \cot(2\pi + x) \right] = 1$

➡ ડા.બા. = $\cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) \cos(2\pi + x)$

$$\left[\cot\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) + \cot(2\pi + x) \right]$$

$$= \sin x \cdot \cos x [\tan x + \cot x]$$

$$\because \frac{3\pi}{2} + x \rightarrow \text{ચતુર્થ ચરણ} \quad \left\{ \begin{array}{l} 2\pi + x \rightarrow \text{પ્રથમ ચરણ} \\ \frac{3\pi}{2} - x \rightarrow \text{તૃતીય ચરણ} \end{array} \right.$$

$$\begin{aligned} &= \sin x \cdot \cos x \left[\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} \right] \\ &= \sin x \cdot \cos x \left[\frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} \right] \\ &= 1 = \text{જ.બા.} \quad (\because \sin^2 x + \cos^2 x = 1) \end{aligned}$$

25. સાબિત કરો કે, $\frac{\tan 69^\circ + \tan 66^\circ}{1 - \tan 69^\circ \tan 66^\circ} = -1$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

26. સાબિત કરો કે, $\frac{\tan A + \tan B}{\tan A - \tan B} = \frac{\sin(A + B)}{\sin(A - B)}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

27. સાબિત કરો કે, $\cos^2 45^\circ - \sin^2 15^\circ = \frac{\sqrt{3}}{4}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

28. જો $\sin A = \frac{4}{5}$ અને $\cos B = \frac{5}{13}$, જ્યાં $0 < A, B < \frac{\pi}{2}$ હોય તો (i) $\sin(A + B)$ (ii) $\cos(A - B)$ શોધો.

જવાબ (i) $\frac{56}{65}$ (ii) $\frac{63}{65}$

29. જો x અને y લઘુકોણો હોય તથા $\cos x = \frac{13}{14}$ અને $\cos y = \frac{1}{7}$ તો સાબિત કરો કે, $x - y = -\frac{\pi}{3}$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

30. સાબિત કરો કે, $\cos 105^\circ + \cos 15^\circ = \sin 75^\circ - \sin 15^\circ$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

31. કિંમત શોધો : $\sin^2 52\frac{1}{2}^\circ - \cos^2 7\frac{1}{2}^\circ$

જવાબ $\frac{-1}{2\sqrt{2}}$

32. સાબિત કરો કે, $\cos 20^\circ + \cos 60^\circ + \cos 100^\circ + \cos 140^\circ = \frac{1}{2}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

33. કિંમત શોધો : $\sin^2 37\frac{1}{2}^\circ - \sin^2 7\frac{1}{2}^\circ$

જવાબ $\frac{1}{2\sqrt{2}}$

34. સાબિત કરો કે, $\sin \theta + \sin\left(\theta + \frac{2\pi}{3}\right) + \sin\left(\theta + \frac{4\pi}{3}\right) = 0$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

35. સાબિત કરો કે, $\sin^2\left(\frac{\pi}{8} + \frac{A}{2}\right) - \sin^2\left(\frac{\pi}{8} - \frac{A}{2}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} \sin A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

36. સાબિત કરો કે, $\cot 4x (\sin 5x + \sin 3x) = \cot x (\sin 5x - \sin 3x)$

જ.બા. = $\cot 4x [\sin 5x + \sin 3x]$

$$= \frac{\cos 4x}{\sin 4x} \left[2\sin\left(\frac{5x+3x}{2}\right) \cdot \cos\left(\frac{5x-3x}{2}\right) \right] \left(\because \sin C + \sin D = 2\sin\frac{C+D}{2} \cdot \cos\frac{C-D}{2} \right)$$

$$= \frac{\cos 4x}{\sin 4x} [2 \sin 4x \cos x]$$

$$= 2 \cos 4x \cos x \quad \dots\dots\dots(1)$$

$$\text{જ.બ.} = \cot x (\sin 5x - \sin 3x)$$

$$= \frac{\cos x}{\sin x} \left[2 \cos \left(\frac{5x+3x}{2} \right) \cdot \sin \left(\frac{5x-3x}{2} \right) \right] \left(\because \sin C - \sin D = 2 \cos \frac{C+D}{2} \cdot \sin \frac{C-D}{2} \right)$$

$$= \frac{\cos x}{\sin x} [2 \cos 4x \sin x]$$

$$= 2 \cos 4x \cos x \quad \dots\dots\dots(2)$$

પરિણામ (1) અને (2) ઉપરથી,

$$\text{ડા.બ.} = \text{જ.બ.}$$

$$\therefore \cot 4x (\sin 5x + \sin 3x) = \cot x (\sin 5x - \sin 3x)$$

37. સાબિત કરો કે, $\sin 2x + 2 \sin 4x + \sin 6x = 4 \cos^2 x \sin 4x$

$$\Rightarrow \text{ડા.બ.} = \sin 2x + 2 \sin 4x + \sin 6x$$

$$= \sin 2x + \sin 4x + \sin 4x + \sin 6x$$

$$= (\sin 4x + \sin 2x) + (\sin 6x + \sin 4x)$$

$$= 2 \sin \left(\frac{4x+2x}{2} \right) \cos \left(\frac{4x-2x}{2} \right) + 2 \sin \left(\frac{6x+4x}{2} \right) \cos \left(\frac{6x-4x}{2} \right)$$

$$\therefore \sin x + \sin y = 2 \sin \left(\frac{x+y}{2} \right) \cos \left(\frac{x-y}{2} \right)$$

$$= 2 \sin 3x \cos x + 2 \sin 5x \cos x$$

$$= 2 \cos x [\sin 5x + \sin 3x]$$

$$= 2 \cos x \left[2 \sin \left(\frac{5x+3x}{2} \right) \cos \left(\frac{5x-3x}{2} \right) \right]$$

$$= 2 \cos x [2 \sin 4x \cdot \cos x]$$

$$= 4 \cos^2 x \sin 4x$$

$$= \text{જ.બ.}$$

38. સાબિત કરો કે, $\cos^2 2x - \cos^2 6x = \sin 4x \sin 8x$

$$\Rightarrow \text{ડા.બ.} = \cos^2 2x - \cos^2 6x$$

$$= (1 - \sin^2 2x) - (1 - \sin^2 6x) \quad (\because \cos^2 \theta = 1 - \sin^2 \theta)$$

$$= 1 - \sin^2 2x - 1 + \sin^2 6x$$

$$= \sin^2 6x - \sin^2 2x$$

$$= \sin(6x+2x) \sin(6x-2x) \quad (\because \text{સૂત્રનો ઉપયોગ કરતી})$$

$$= \sin 8x \sin 4x$$

$$= \sin 4x \sin 8x$$

39. સાબિત કરો કે, $\sin^2 A + \sin^2 B + \cos^2(A+B) + 2 \sin A \sin B \cos(A+B) = 1$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

40. સાબિત કરો કે, $\cos \left(\frac{3\pi}{4} + x \right) - \cos \left(\frac{3\pi}{4} - x \right) = -\sqrt{2} \sin x$

$$\Rightarrow \text{ડા.બ.} = \cos \left(\frac{3\pi}{4} + x \right) - \cos \left(\frac{3\pi}{4} - x \right)$$

$$= \left[\cos \frac{3\pi}{4} \cos x - \sin \frac{3\pi}{4} \sin x \right] - \left[\cos \frac{3\pi}{4} \cos x + \sin \frac{3\pi}{4} \sin x \right] \quad (\because \text{સૂત્રનો ઉપયોગ})$$

$$= -2 \sin \frac{3\pi}{4} \sin x$$

$$\begin{aligned}
&= -2\sin\left(\pi - \frac{\pi}{4}\right) \sin x \left(\because \pi - \frac{\pi}{4} \rightarrow \text{દ્વિતીય ચરણ}\right) \\
&= -2\sin \frac{\pi}{4} \sin x \\
&= -2\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) \sin x = -\sqrt{2} \sin x = \text{જ.બી.}
\end{aligned}$$

41. કિંમત શોધો : $\cos^2 37\frac{1}{2}^\circ - \sin^2 37\frac{1}{2}^\circ$

જવાબ $\frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}$

42. સાબિત કરો કે, $\sqrt{3} \sin 10^\circ + \sqrt{2} \sin 55^\circ = \cos 80^\circ + 2\cos 50^\circ$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

43. સાબિત કરો કે, $\sin 65^\circ + \cos 65^\circ = \sqrt{2} \cos 20^\circ$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

44. સાબિત કરો કે, $\cos 55^\circ + \cos 65^\circ + \cos 175^\circ = 0$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

45. સાબિત કરો કે, $\frac{\cos 7A + \cos 5A}{\sin 7A - \sin 5A} = \cot A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

46. સાબિત કરો કે, $\frac{\sin \frac{5\pi}{12} - \cos \frac{5\pi}{12}}{\cos \frac{5\pi}{12} + \sin \frac{5\pi}{12}} = \frac{1}{\sqrt{3}}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

47. સાબિત કરો કે, $\sin 10^\circ + \sin 50^\circ - \sin 70^\circ = 0$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

48. સાબિત કરો કે, $\frac{\cos 9x - \cos 5x}{\sin 17x - \sin 3x} = -\frac{\sin 2x}{\cos 10x}$

$\Rightarrow$ જ.બી. = $\frac{\cos 9x - \cos 5x}{\sin 17x - \sin 3x}$
 $= \frac{-2\sin\left(\frac{9x + 5x}{2}\right) \cdot \sin\left(\frac{9x - 5x}{2}\right)}{2\cos\left(\frac{17x + 3x}{2}\right) \cdot \sin\left(\frac{17x - 3x}{2}\right)}$
 $= \frac{-\sin 7x \sin 2x}{\cos 10x \sin 7x}$
 $= -\frac{\sin 2x}{\cos 10x} = \text{જ.બી.}$

49. સાબિત કરો કે, $\cos 18^\circ - \sin 18^\circ = \sqrt{2} \sin 27^\circ$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

50. સાબિત કરો કે, $\cos 80^\circ + \cos 40^\circ - \cos 20^\circ = 0$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

51. સાબિત કરો કે, $\tan 3A \cdot \tan 2A \cdot \tan A = \tan 3A - \tan 2A - \tan A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

52. સાબિત કરો કે, $(\cos A - \cos B)^2 + (\sin A - \sin B)^2 = 4\sin^2\left(\frac{A - B}{2}\right)$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

53. સાબિત કરો કે, $\sin A + \sin B + \sin C - \sin(A + B + C) = 4\sin\left(\frac{A + B}{2}\right) \sin\left(\frac{B + C}{2}\right) \sin\left(\frac{C + A}{2}\right)$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

54. સાબિત કરો કે, $\frac{\cos 3A + 2\cos 5A + \cos 7A}{\cos A + 2\cos 3A + \cos 5A} = \cos 2A - \sin 2A \cdot \tan 3A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

55. સાબિત કરો કે, $\cos 3A + \cos 5A + \cos 7A + \cos 15A = 4\cos 4A \cos 5A \cos 6A$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

56. સાબિત કરો કે, $\frac{\cos 4x + \cos 3x + \cos 2x}{\sin 4x + \sin 3x + \sin 2x} = \cot 3x$

➡ ડા.બા. = $\frac{\cos 4x + \cos 3x + \cos 2x}{\sin 4x + \sin 3x + \sin 2x}$

$$= \frac{\cos 4x + \cos 2x + \cos 3x}{\sin 4x + \sin 2x + \sin 3x}$$

$$= \frac{2\cos\left(\frac{4x+2x}{2}\right)\cos\left(\frac{4x-2x}{2}\right) + \cos 3x}{2\sin\left(\frac{4x+3x}{2}\right)\cos\left(\frac{4x-2x}{2}\right) + \sin 3x}$$

$$= \frac{2\cos 3x \cos x + \cos 3x}{2\sin 3x \cos x + \sin 3x}$$

$$= \frac{\cos 3x [2\cos x + 1]}{\sin 3x [2\cos x + 1]}$$

$$= \cot 3x$$

= જ.બા.

57. સાબિત કરો કે, $\sin A + \sin 2A + \sin 4A + \sin 5A = 4\cos \frac{A}{2} \cos \frac{3A}{2} \sin 3A$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

58. સાબિત કરો કે, $\sin 51^\circ + \cos 81^\circ = \cos 21^\circ$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

59. જો $A + B + C = k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ હોય તો સાબિત કરો કે, $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

60. જો $A + B + C = k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ હોય તો સાબિત કરો કે, $\cot B \cdot \cot C + \cot C \cdot \cot A + \cot A \cdot \cot B = 1$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

61. સાબિત કરો કે, $\tan 4x = \frac{4\tan x (1 - \tan^2 x)}{1 - 6\tan^2 x + \tan^4 x}$

➡ ડા.બા. = $\tan 4x$

$$\begin{aligned} \therefore \tan 2\theta &= \frac{2\tan \theta}{1 - \tan^2 \theta} \\ &= \tan 2(2x) \\ &= \frac{2\tan 2x}{1 - \tan^2 2x} \\ &= \frac{2\left(\frac{2\tan x}{1 - \tan^2 x}\right)}{1 - \left(\frac{2\tan x}{1 - \tan^2 x}\right)^2} \\ &= \frac{4\tan x}{(1 - \tan^2 x)} \times \frac{(1 - \tan^2 x)^2}{(1 - \tan^2 x)^2 - 4\tan^2 x} \\ &= \frac{4\tan x (1 - \tan^2 x)}{1 - 2\tan^2 x + \tan^4 x - 4\tan^2 x} \end{aligned}$$

$$= \frac{4 \tan x (1 - \tan^2 x)}{1 - 6 \tan^2 x + \tan^4 x}$$

$$= \text{જ.બા.}$$

62. સાબિત કરો કે, $\cos 4x = 1 - 8 \sin^2 x \cos^2 x$

$$\Rightarrow \text{ડા.બા.} = \cos 4x$$

$$= \cos 2(2x)$$

$$= 1 - 2 \sin^2 2x \quad (\because \cos 2\theta = 1 - 2 \sin^2 \theta)$$

$$= 1 - 2 (2 \sin x \cos x)^2 \quad (\because \sin 2\theta = 2 \sin \theta \cos \theta)$$

$$= 1 - 8 \sin^2 x \cos^2 x$$

$$= \text{જ.બા.}$$

63. સાબિત કરો કે, $\tan 25^\circ \cdot \tan 15^\circ + \tan 15^\circ \tan 50^\circ + \tan 25^\circ \tan 50^\circ = 1$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

64. જો $\sin \theta = n \sin (\theta + 2\alpha)$ તો સાબિત કરો કે, $\tan(\theta + \alpha) = \frac{1+n}{1-n} \tan \alpha$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

65. સાબિત કરો કે, $\tan 65^\circ = \tan 25^\circ + 2 \tan 40^\circ$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

66. સાબિત કરો કે, $\sin 5A = 5 \cos^4 A \sin A - 10 \cos^2 A \sin^3 A + \sin^5 A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

67. સાબિત કરો કે, $\sin^3 A + \sin^3 \left(\frac{2\pi}{3} + A \right) + \sin^3 \left(\frac{4\pi}{3} + A \right) = -\frac{3}{4} \sin 3A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

68. સાબિત કરો કે, $\frac{\sec 8\theta - 1}{\sec 4\theta - 1} = \frac{\tan 8\theta}{\tan 2\theta}$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

69. સાબિત કરો કે, $\cos 5A = 16 \cos^5 A - 20 \cos^3 A + 5 \cos A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

70. સાબિત કરો કે, $\sin 4A = 4 \sin A \cos^3 A - 4 \cos A \sin^3 A$

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

71. જો $2 \cos \theta = x + \frac{1}{x}$ હોય તો સાબિત કરો કે, $2 \cos 3\theta = x^3 + \frac{1}{x^3}$.

જવાબ સ્વપ્રયત્ને

72. સાબિત કરો કે, $\cos 6x = 32 \cos^6 x - 48 \cos^4 x + 18 \cos^2 x - 1$

$$\Rightarrow \text{ડા.બા.} = \cos 6x$$

$$= \cos 3(2x)$$

$$= 4 \cos^3 2x - 3 \cos 2x \quad [\because \cos 3\theta = 4 \cos^3 \theta - 3 \cos \theta]$$

$$= 4 [2 \cos^2 x - 1]^3 - 3 [2 \cos^2 x - 1] \quad (\because \cos 2\theta = 2 \cos^2 \theta - 1)$$

$$= (2 \cos^2 x - 1) [4(2 \cos^2 x - 1)^2 - 3]$$

$$= (2 \cos^2 x - 1) [4(4 \cos^4 x - 4 \cos^2 x + 1) - 3]$$

$$= (2 \cos^2 x - 1) [16 \cos^4 x - 16 \cos^2 x + 4 - 3]$$

$$= (2 \cos^2 x - 1) [16 \cos^4 x - 16 \cos^2 x + 1]$$

$$= 32 \cos^6 x - 32 \cos^4 x + 2 \cos^2 x - 16 \cos^4 x + 16 \cos^2 x - 1$$

$$= 32 \cos^6 x - 48 \cos^4 x + 18 \cos^2 x - 1$$

$$= \text{જ.બા.}$$